Pripombe na osnutek RPP Primorsko-notranjske regije

Oddano prek spletnega obrazca

1. Osnovni podatki predlagatelja

Naziv institucije / združenja / društva
—

Kontaktna oseba
Jerica Kobal

Elektronski naslov
jerica.kobal@gmail.com

Datum
14.07.2026.

2. Pripombe

Pripomba 1

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.1.1 Omrežje naselij

Stran
25–26 (Karta 2)

Komentar / pripomba
Na Karti 2 – Zasnova razvoja poselitve naselje Podbrdo ni prikazano kot pomembnejše središče, čeprav besedilo RPP poudarja ohranjanje policentričnega razvoja, vlogo manjših središč pri zagotavljanju oskrbe prebivalstva ter razvoj občinskih središč in drugih pomembnih naselij. Podbrdo ima pomembno prometno lego na Bohinjski progi in pomembno oskrbno funkcijo za območje Baške grape, zato njegova odsotnost na karti predstavlja neskladje med tekstualnim in grafičnim delom RPP.

Obrazložitev / utemeljitev
Eden izmed temeljnih ciljev RPP je uravnotežen policentrični razvoj ter ohranjanje poseljenosti odmaknjenih območij. Podbrdo predstavlja pomembno lokalno središče v severnem delu regije, ki prispeva k dostopnosti osnovnih storitev, prometni povezanosti in razvoju obmejnega ter gorskega območja. Grafični del RPP bi moral dosledno odražati ta izhodišča, saj je karta pomembna podlaga za nadaljnje prostorsko načrtovanje.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se Podbrdo na Karti 2 – Zasnova razvoja poselitve ustrezno prikaže kot regijsko pomembno lokalno središče oziroma kot drugo za regijo pomembno naselje, če je takšna njegova vloga predvidena v zasnovi RPP. Če to ni namen pripravljavca, naj se v besedilu jasno obrazloži, zakaj Podbrdo kljub svoji prometni, oskrbni in razvojni vlogi ni vključeno med prikazana središča na karti.

Pripomba 2

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
3.4 Usmeritve za podeželje

Stran
—

Komentar / pripomba
Med usmeritvami za razvoj odmaknjenega podeželja naj se poleg ohranjanja dostopnosti izrecno opredeli tudi vzpostavitev dostopnosti do osnovne oskrbe prebivalstva, predvsem na območjih, kjer so se osnovne storitve že ukinile.

Obrazložitev / utemeljitev
Na številnih odmaknjenih območjih Severno Primorske (Goriške) razvojne regije osnovna oskrba ni več zagotovljena, zato zgolj ohranjanje obstoječega stanja ne zadostuje. Za zagotavljanje kakovosti bivanja,

zmanjševanje razvojnih razlik ter uresničevanje cilja ohranjanja poseljenosti je treba predvideti tudi ponovno vzpostavitev osnovnih oskrbnih funkcij. To vključuje zlasti dostop do živilske trgovine, poštnih storitev in oskrbe z gorivom, po potrebi tudi z inovativnimi ali mobilnimi oblikami izvajanja storitev.

Predlog spremembe / dopolnitve
Besedilo usmeritve naj se spremeni:

"... ohranjanje poselitve, ohranjanje in vzpostavitev dostopnosti do osnovne oskrbe prebivalstva (najmanj živilska trgovina, pošta, bencinski servis), izboljšanje prometne in digitalne dostopnosti ..."

S tem bo usmeritev bolje odražala dejanske potrebe odmaknjenih območij in omogočala razvojne ukrepe tudi tam, kjer osnovne storitve trenutno niso več zagotovljene.

Pripomba 3

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.1.7 Usmeritve za ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij

Stran
—

Komentar / pripomba
Seznam priročnikov za prenovo in novogradnjo stavb naj se dopolni z regionalnima priročnikoma Gradimo za jutri in Gradimo za jutri II, ki predstavljata pomembni strokovni podlagi za kakovostno načrtovanje, prenovo in gradnjo v Severno Primorski (Goriški) razvojni regiji.

Obrazložitev / utemeljitev
V dokumentu so navedeni priročniki, ki pokrivajo posamezne arhitekturne krajine oziroma stavbne tipe. Poleg njih obstajata tudi priročnika Gradimo za jutri in Gradimo za jutri II, ki ju je pripravil Posoški razvojni center (PRC) in vsebujeta usmeritve za trajnostno, kakovostno in prostorsko usklajeno gradnjo ter prenovo v regiji. Njuna vključitev bi dopolnila nabor priporočene strokovne literature in prispevala k enotnejšemu izvajanju usmeritev RPP.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se seznam dopolni z naslednjima publikacijama:

PRC – Gradimo za jutri.
PRC – Gradimo za jutri II.

S tem bo seznam strokovnih podlag celovitejši in bo vključeval tudi novejše regionalne publikacije, namenjene usmerjanju kakovostne gradnje in prenove.

Pripomba 4

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.1.7 Usmeritve za ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij

Stran
—

Komentar / pripomba
Usmeritev glede priprave strokovnih podlag za prenovo in novogradnjo naj se razširi tudi na izjemne krajine v regiji, ne le na trenutno navedena območja.

Obrazložitev / utemeljitev
Strokovne podlage za prenovo in novogradnjo so pomemben instrument za ohranjanje prostorske in arhitekturne identitete ter kakovostno umeščanje novih posegov v prostor. Poleg območja moderne dediščine Nove Gorice, Goriških Brd, Trnovsko-Banjške planote in Vipavske doline ima Severno Primorska (Goriška) razvojna regija tudi druga območja izjemnih krajinskih kakovosti, kjer bi bilo smiselno pripraviti primerljive usmeritve. Takšen pristop zagotavlja enakovredno obravnavo celotne regije in prispeva k ohranjanju prepoznavnosti kulturne krajine.

Predlog spremembe / dopolnitve

Predlagamo, da se usmeritev spremeni v:

"Potrebno je izdelati strokovne podlage za prenovo in novogradnjo na območju moderne dediščine Nove Gorice, za območje Goriških Brd, Trnovsko-Banjške planote, Vipavske doline ter drugih izjemnih krajin v regiji."

Ta formulacija je bolj odprta in omogoča pripravo strokovnih podlag tudi za druga prepoznana krajinsko in kulturno izjemna območja, ne da bi bilo treba ob vsaki novi pobudi spreminjati RPP.

Pripomba 5

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.2.2 Storitve splošnega družbenega pomena

Stran
—

Komentar / pripomba
Predlagamo dopolnitev poglavja o srednješolskem izobraževanju z večjim poudarkom na razvoju strokovnih izobraževalnih programov tudi izven regijskega središča, zlasti v Tolminu, kjer imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju kadrov za potrebe Zgornjega Posočja.

Obrazložitev / utemeljitev
Cilj RPP je uravnotežen policentrični razvoj regije ter zmanjševanje razvojnih razlik med severnim in južnim delom. Temu cilju mora slediti tudi razvoj izobraževalne infrastrukture. Ohranjanje in nadgradnja srednješolskih programov v Tolminu prispevata k dostopnosti izobraževanja, zmanjšujeta odseljevanje mladih ter zagotavljata kadre za dejavnosti, ki so ključne za razvoj Zgornjega Posočja, kot so trajnostni turizem, upravljanje zavarovanih območij, gostinstvo, šport v naravi in varstvo naravne ter kulturne dediščine.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se poglavje dopolni z naslednjim besedilom:

Poleg razvoja srednješolskega središča v Novi Gorici je pomembno ohranjati in razvijati tudi strokovne srednješolske programe v drugih središčih regije. Posebno razvojno vlogo ima Biotehniška šola Šempeter pri Gorici, ki izvaja programe s področja kmetijstva, naravovarstva, živilstva in veterine ter predstavlja pomembno podporo razvoju trajnostnega kmetijstva, prehranske samooskrbe, krožnega gospodarstva in zelenega prehoda. Razvoj programov naj bo tesno povezan z raziskovalnimi dejavnostmi Univerze v Novi Gorici, Biotehnopolisom v Ajdovščini ter potrebami agroživilskega gospodarstva v regiji.

Tolmin kot osrednje središče Zgornjega Posočja ohranja in razvija srednješolske programe ter krepi njihovo povezanost z razvojnimi potrebami območja. Ob upoštevanju dolgoletnih pobud za razvoj izobraževanja na področju turizma, trajnostnega upravljanja zavarovanih območij, športa v naravi in gostinstva je smiselno proučiti možnosti za uvedbo novih srednješolskih oziroma višješolskih strokovnih programov. Ti naj se razvijajo v sodelovanju z lokalnim gospodarstvom, javnimi zavodi, Triglavskim narodnim parkom ter visokošolskimi ustanovami in prispevajo k razvoju kadrov za trajnostni turizem, upravljanje naravne in kulturne dediščine ter druge dejavnosti, značilne za Zgornje Posočje.

Ta dopolnitev je skladna s cilji RPP glede policentričnega razvoja, krepitve severnega dela regije in zagotavljanja dostopnosti javnih storitev tudi izven regijskega središča.

Pripomba 6

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.2.2 Storitve splošnega družbenega pomena

Stran
—

Komentar / pripomba
"Te programe je potrebno nadgrajevati upoštevajoč podnebne izzive in nosilno sposobnost prostora."

Predlagano usmeritev podpiramo, saj ustrezno poudarja potrebo po prilagajanju razvoja športno-rekreacijskih programov podnebnim spremembam in omejitvam prostora.

Obrazložitev / utemeljitev
Podnebne spremembe in naraščajoči pritiski na naravno okolje pomembno vplivajo na možnosti razvoja športnih in rekreacijskih dejavnosti, zlasti na območjih z visoko naravovarstveno vrednostjo in izrazito turistično obremenitvijo. Upoštevanje nosilne sposobnosti prostora je ključno za dolgoročno ohranjanje naravnih virov, kakovosti krajine in zagotavljanje trajnostnega razvoja športa in rekreacije (ter turizma!).

Predlog spremembe / dopolnitve
Besedilo usmeritve ocenjujemo kot ustrezno in ne predlagamo sprememb.

Pripomba 7

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.3 Zasnova razvoja prometne infrastrukture – prometno omrežje

Stran
—

Komentar / pripomba
Predlagamo, da se med razvojnimi usmeritvami za Letališče Bovec športni turizem ne izpostavlja kot prednostna razvojna funkcija. Območje Bovca je že danes močno obremenjeno s turističnimi dejavnostmi, pri čemer letalske športne aktivnosti (zlasti padalstvo in jadralno letenje) povečujejo obremenitve prostora, predvsem zaradi hrupa in vplivov na kakovost bivanja ter naravno okolje.

Obrazložitev / utemeljitev
Regionalni prostorski plan poudarja prilagajanje podnebnim spremembam, varovanje kakovosti bivalnega okolja in upoštevanje nosilne sposobnosti prostora. V Zgornjem Posočju je eden ključnih razvojnih izzivov prav usklajevanje turizma z nosilno sposobnostjo prostora. Zato je smiselno, da se razvoj letališča prednostno usmerja v dejavnosti javnega interesa, kot so zaščita in reševanje, gašenje požarov, nujna medicinska pomoč, civilna zaščita ter čezmejno sodelovanje, medtem ko športne dejavnosti ostanejo dopolnilna funkcija.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se usmeritev preoblikuje tako, da se razvojne prioritete razvrstijo po pomembnosti:

"Letališče Bovec: Krepi se vloga večfunkcionalnega letališča. Z modernizacijo infrastrukture se izboljšajo pogoji za izvajanje nalog zaščite in reševanja, gašenja požarov, nujne medicinske pomoči ter čezmejnega sodelovanja. Športne letalske dejavnosti se izvajajo ob upoštevanju nosilne sposobnosti prostora, varstva okolja in zagotavljanja kakovosti bivanja lokalnega prebivalstva."

Takšna formulacija je bolj skladna s cilji RPP glede trajnostnega razvoja in daje prednost javnemu interesu pred nadaljnjim povečevanjem turističnih obremenitev.

Pripomba 8

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.3 Zasnova razvoja prometne infrastrukture – prometno omrežje

Stran
—

Komentar / pripomba
Poglavje obravnava regijsko in državno kolesarsko omrežje, vendar ne vključuje več pomembnih večetapnih in čezmejnih kolesarskih povezav, ki potekajo skozi Severno Primorsko (Goriško) razvojno regijo in imajo pomembno razvojno, turistično ter prometno vlogo.

Obrazložitev / utemeljitev
Regija je pomembno stičišče mednarodnih in nacionalnih kolesarskih povezav. Večetapne in čezmejne poti prispevajo k trajnostni mobilnosti, razvoju kolesarskega turizma, čezmejnemu sodelovanju ter povečujejo prepoznavnost regije v evropskem prostoru. Njihova vključitev v RPP omogoča celovitejše načrtovanje infrastrukture, boljše povezovanje z državnimi in evropskimi omrežji ter lažje usklajevanje

razvojnih projektov.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se med pomembne kolesarske povezave oziroma v obrazložitev poglavja vključijo tudi:

Slovenska turnokolesarska pot (STKP),
mreža Adriabike,
Alpe Adria Cycle Route,
evropske kolesarske poti EuroVelo,
Trans Dinarica,
druge primerljive večetapne in čezmejne kolesarske povezave, ki pomembno prispevajo k razvoju trajnostne mobilnosti in kolesarskega turizma v regiji.

Pripomba 9

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.2.8 Turizem

Stran
—

Komentar / pripomba
Poglavje o turizmu naj se dopolni z jasnimi usmeritvami za prostorsko usmerjanje novih turističnih produktov na naravnih območjih. Razvoj sodobnih oblik trajnostnega oziroma doživljajskega turizma (npr. gozdna terapija, vodena doživetja v naravi, wellness v naravnem okolju ipd.) mora biti vezan na prostorske omejitve, nosilno sposobnost prostora in cilje varstva narave.

Obrazložitev / utemeljitev
RPP med prednostnimi nalogami izrecno določa usklajevanje razvoja turizma z nosilno sposobnostjo prostora ter varovanje vodnih virov, krajine in biotske raznovrstnosti. V praksi pa tudi dejavnosti, ki se predstavljajo kot trajnostne, lahko povzročajo pomembne vplive na najbolj občutljive naravne habitate, če niso prostorsko usmerjene.

Na območjih Zgornjega Posočja so že zaznane preobremenitve posameznih habitatov (npr. drstišč rib), podobna tveganja pa obstajajo tudi na območjih življenjskih prostorov občutljivih vrst, kot je divji petelin (Tetrao urogallus). Posebno pozornost je treba nameniti tudi območjem z visoko stopnjo ohranjenosti, ki morda še niso formalno zavarovana, vendar predstavljajo pomemben naravovarstveni potencial (npr. Šentviška planota, Baška grapa, dolina Idrijce).

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se med usmeritve za razvoj turizma doda določilo, da se:

turistične dejavnosti načrtujejo na podlagi prostorske zonacije,
opredelijo območja omejene oziroma izključene turistične rabe,
pri načrtovanju obvezno upoštevajo strokovne podlage s področja varstva narave, gozdarstva in ribištva,
nove turistične dejavnosti usmerjajo na območja, kjer ne ogrožajo najbolj občutljivih habitatov in območij z visoko naravovarstveno vrednostjo.

Pripomba 10

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.8 Zasnova zelenega sistema regije

Stran
—

Komentar / pripomba
Predlagamo, da se zasnova zelenega sistema regije dopolni z jasno opredelitvijo in grafičnim prikazom ekoloških povezav med Triglavskim narodnim parkom, Trnovskim gozdom, Banjško planoto ter Idrijsko-Cerkljanskim hribovjem. Ta območja predstavljajo osrednja jedra naravne ohranjenosti v regiji in bi morala biti obravnavana kot medsebojno povezan regionalni zeleni sistem.

Obrazložitev / utemeljitev

Eden izmed ključnih ciljev RPP je ohranjanje biotske raznovrstnosti, ekoloških koridorjev in odpornosti krajine na podnebne spremembe. Zeleni sistem ne sme temeljiti le na posameznih zavarovanih območjih, temveč tudi na njihovih funkcionalnih povezavah, ki omogočajo migracijo vrst, ohranjanje ekoloških procesov in dolgoročno odpornost ekosistemov.

Povezava med Triglavskim narodnim parkom, Trnovskim gozdom, Banjško planoto in Idrijsko-Cerkljanskim hribovjem predstavlja eno najpomembnejših naravnih povezav v regiji, zato bi morala biti prepoznana kot strateški element regionalnega zelenega sistema.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se v tekstualnem in grafičnem delu RPP:

opredeli regionalni ekološki koridor Triglavski narodni park – Idrijsko-Cerkljansko hribovje – Trnovski gozd – Banjška planota,
zagotovi njegovo ohranjanje kot ključnega elementa regionalnega zelenega sistema,
pri umeščanju prometne, energetske in druge infrastrukture zagotovi ohranjanje oziroma izboljšanje njegove povezanosti in preprečuje nadaljnja fragmentacija prostora,
pri načrtovanju prostorskega razvoja upoštevajo strokovne podlage s področja varstva narave in zelene infrastrukture.

Pripomba 11

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.2.8 Turizem

Stran
—

Komentar / pripomba
RPP večkrat navaja, da je treba razvoj usmerjati ob upoštevanju nosilne sposobnosti prostora, vendar ne določa, za katere vrste razvojnih posegov oziroma območij je treba nosilno sposobnost strokovno preveriti.

Obrazložitev / utemeljitev
Regionalni prostorski plan kot strateški prostorski akt določa usmeritve za nadaljnje prostorsko načrtovanje. Za območja z večjimi razvojnimi pritiski, zlasti na področju turizma, rekreacije in drugih dejavnosti v naravnem prostoru, je smiselno že na ravni RPP predvideti pripravo strokovnih podlag, ki bodo omogočile usklajevanje razvojnih interesov z varstvom narave, krajine in kakovostjo bivanja. Takšna usmeritev bi okrepila izvajanje načela trajnostnega razvoja, ki ga RPP že vsebuje.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se med usmeritve za razvoj turizma doda določilo, da se na območjih z večjimi razvojnimi pritiski oziroma na območjih visoke naravovarstvene vrednosti pred načrtovanjem novih turističnih in rekreacijskih ureditev pripravijo ustrezne strokovne podlage, katerih ugotovitve se upoštevajo pri nadaljnjem prostorskem načrtovanju.

Pripomba 12

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
5.1 Izvajanje RPP

Stran
—

Komentar / pripomba
Poglavje o izvajanju določa splošne usmeritve, ne določa pa dovolj jasno nosilcev izvajanja, prioritet, kazalnikov uspešnosti in časovnega spremljanja posameznih razvojnih usmeritev.

Obrazložitev / utemeljitev
Za učinkovito izvajanje regionalnega prostorskega plana so poleg strateških usmeritev potrebni tudi jasni mehanizmi spremljanja napredka. Kazalniki omogočajo spremljanje doseganja ciljev ter pravočasno prilagajanje razvojnih ukrepov.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo dopolnitev poglavja z:
- nosilci posameznih ukrepov,
- merljivimi kazalniki,
- časovnimi obdobji spremljanja,
- načinom poročanja o izvajanju RPP.

Pripomba 13

Poglavje / podpoglavje / spremljajoče gradivo
4.1 Zasnova prostorskega razvoja

Stran
—

Komentar / pripomba
RPP podnebno odpornost obravnava predvsem z vidika varstva narave in zmanjševanja naravnih nesreč, manj pa z vidika prilagajanja naselij na podnebne spremembe.

Obrazložitev / utemeljitev
Pri načrtovanju prostorskega razvoja je smiselno poudariti tudi usmeritve za razvoj zelene in modro-zelene infrastrukture v naseljih, ohranjanje in povečevanje zelenih površin, zadrževanje padavinskih voda ter zmanjševanje učinkov vročinskih otokov, saj ti ukrepi pomembno prispevajo h kakovosti bivanja in odpornosti naselij na podnebne spremembe.

Predlog spremembe / dopolnitve
Predlagamo, da se med usmeritve za razvoj poselitve oziroma zelenega sistema vključi tudi prilagajanje naselij podnebnim spremembam z uporabo modro-zelene infrastrukture, na naravi temelječih rešitev ter celostnega načrtovanja na podlagi ustreznih strokovnih podlag.